

89199
2-85

ԵՐԿՈՒ ՈՍՈՒՆԵՐ

ՄԱՐՄԻՆՆ ՈՒ ՀՈԳԻՆ

ԻՐԱՐՈՒ ԴԷՄ

Առաջին տպեպէն նորոգ բարեփոխեալ
յաւելոյաժով մը :

ԳՐԵՑ ՄՇՈՅ ԽԱՍԳԻԻՂՅԻ
ԱԻՆՏԻՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԻԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ Ս. ԱԹՈՌՈՅ
ՍՐԲՈՅ ՅԱԿՈՎԲԵԱՆՅԻ

ՅԵՐՈՒՍԱԳԷՄ

1911

89199

2-85

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ

ՀՐԱՄԱՆԱԻ

Ս. ԵՐՈՒՍԱԿԵՄԻ ՊԱՏՐԻԱՐԺԱԿԱՆ ՏԵՂԱՊԱՀ

Տ. ԴԱՆԻԷԼ

ՍՐԲԱԶԱՆ ԱՐԲ-ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

Մարմինը հոգւոյն հետ թէև մի անձ կը համարուի, բայց երբ որ երկուքին կամքն ու հաճոյքը զատ զատ ի նկատի առնուին, պիտի տեսնուին ներհակ ու հակառակ իրարու: Հոգին որովհետև Աստուծոյ շունչն է՝ միշտ բարի և առաքինի ձկտումներ կերեցնէ իւր բաղձանքներուն մէջ: (Թէպէտ երբեմն մարմնոյն կիրքերէն յաղթահարուելով ակամայից՝ յոռի երևոյթներու ալ կը զիջանի, բայց զղջալով նորէն յետ կը դառնայ դէպի իւր սիրած բարին:) Իսկ մարմինը՝ որ յոռի և սպականացու նիւթէ առաջ եկած է, իր բաղձանքն ու ձգտումներն ալ յաճախ դէպի յոռի և անկարգ իրքեր կը շեղին: Եւ ասկէց է՝ որ անձնիշխան հո-
րին կամքն ալ մարմնոյն կողմ կը դառնայ:

Եւ որպէս զի բարեմիտ ընթերցողը լաւ ուշադր-
ութիւն դարձնէ՝ թէ ի՞նչ է մարդս, և կամ թէ ի՞նչ
ըցաւ պիտի կարողանայ կռուիլ ու մրցիլ մարմնա-
ն կրից դէմ և յաղթել անոնց: Հոգին ու մարմինն
արու դէմ դատախազ կը հանեք, այս դիտմամբ մեր
ս փոքրիկ երկասիրութիւնը կ'անուանենք Երկու
ոխներ:

Եւ որովհետև միշտ անիրաւութիւնը, ապստամբու-
իւնը, անտեղի տրտունջներն ու պահանջները մարմ-
նոյն կողմն են, մենք ալ վէճը նախ մարմինէն կը սկը-
ինք, որոյ շարունակութիւնը կը հասնի հոն, ուրկէ
հարմինը իւր զգացումն հրաժարականը կուտայ հոգւոյն:

12.06.2013

39234

Իսկ հոգին իւր յոյսը բոլորովին Բրիստոսի վրայ դնելով անոր կը դիմէ՝ աղերսանքով, և անկէ կ'առնու Քաջալերական յոյս ու յաղթութիւն: Սոյն ասացուածքներուս իբրեւ վկայ և աղբիւր՝ Պօղոս Առաքեալին պատգամներէն քանիներն առնելով հոս կը գնենք:

Հուսկ յետոյ կ'աւելցնենք, նաեւ Յաւելուած մը եւս, ա'յն է՝ երկու Աղերս և երեք օրինակ՝ ապաշխարողաց համար:

63875-67

ԱՌԱՔԵԱԼԻՆ ՊԱՏԳԱՄՆԵՐԸ

Մարմին ցանկայ հակառակ հոգւոյ և հոգի հակառակ մարմնոյ. և զի սոքա միմեանց հակառակք են. մի՞ զոր կամիցիք՝ զայն առնիցէք...: Զի յայտնի են գործք մարմնոյ, այսինքն են, շնութիւն, պոռնկութիւն, պղծութիւն, գիշութիւն: Կռապաշտութիւն, կախարդութիւն, թշնամութիւն, հեռ, նախանձ, բարկութիւն, հակառակութիւնք, երկպառակութիւնք, հերձուածք: Զարակնութիւնք, սպանութիւնք, արբեցութիւնք, անառակութիւնք, և որ ինչ սոցին նմանք են...: որք զայսպիսիս ինչ գործեն, զարբայութիւնն Աստուծոյ ոչ ժառանգեն: Իսկ պտուղ հոգւոյն այս է, սէր, խնդութիւն, խաղաղութիւն, երկայնմտութիւն, քաղցրութիւն, բարութիւն, հաւատ, հանգարտութիւն, հեզութիւն, ժուժկալութիւն, ճշշումն. այսպիսեաց աստի օրէնքն չեն հակառակ: Գաղափ. Ե. 17, 19, 20, 21, 22, 23:

Զի որք ըստ մարմնոյն են, զմարմնոյն խորհին. և որք ըստ հոգւոյն՝ զհոգւոյն: Զի խորհուրդ մարմնոյ մահ է, եւ խորհուրդ հոգւոյն կեանք և խաղաղութիւն: Քանզի խորհուրդ մարմնոյ թշնամութիւն է յԱստուած, զի օրինացն Աստուծոյ ոչ հնազանդի, նաեւ կարէ իսկ ոչ: Զի որք մարմնովն են, Աստուծոյ հաճոյ լինիլ ոչ կարեն. Հռով. Ը. 6, 7, 8:

Հաճեալ եմ ընդ օրէնսն Աստուծոյ ըստ ներքին
մարդոյն: Բայց տեսանեմ այլ օրէնս յանդամս
իմ զինեալ հակառակ օրինաց մտաց իմոց, և գեր-
եալ զիս օրինօքն մեղաց. որք են յանդամս իմ:
Այլ մի տառապեալ եմ ես, ո՞վ ապրեցուցէ զիս
ի մարմնոյ աստի մահու: Այլ շնորհքն Աստու-
ծոյ ՚ի ձեռն Յիսուսի Քրիստոսի Տեառն մերոյ ք
Հով. Է. 23, 24, 25:

ԵՐԿՈՒ ՈՍՈՒՆԵՐ

Մարմինն ու Հոգին իրարու դէմ:

Մարմինը տրտնջող:

Ընկեր, դու ինձ՝ չես համակամ,
Հակառակ ես՝ ամէն անգամ.
Քեզ եղած եմ՝ խոտեալ անգամ.
Իբրեւ գերի՝ հետըդ կուգամ:
Ընկեր, ինձի՝ չես հաւանող,
Վըրաս երբէք՝ հոգ չես տանող.
Կամբըդ կամքիս՝ չէ նրմանող.
Ծառայութիւնս՝ զուր ես հանող
Որ՞հն բանամ՝ սրբոյիս խաւեր,
Որ՞հն պատմեմ՝ իմին ցաւեր,
Դուն եղած ես՝ ինձ տընաւեր,
Եւ միշտ կուտաս՝ գաղտնի դաւեր:

Հոգին կարեկից:

Ընկեր, ինչո՞ւ ես յուսահատ,
Կուլաս կ'ողբաս՝ իբրեւ վըհատ.
Խօսէ՛ ուղիւ՝ քուկին գանգատ,
Որ ես տեսնեմ՝ ճշմարիտ դատ:
Ուտելդ խմելդ՝ անպակաս միշտ,
Քուն ու հանգիստ՝ ունիս անվիշտ.
Քեզ ընկեր չեմ՝ ագահ և ուիշտ,
Այլ խընամի՞ղ իրաւ ու ճիշտ:
Իմ խօսքերուս՝ եղի՛ր ըսող.
Քեզ օգտակար՝ դաս եմ խօսող.
Քու ուղղութեանդ եմ ըսպասող,
Զիս մի կարծեր՝ քեզ վընասող:

Մարմինը բաղդախնդիր :

Եթէ ճիշտ է՝ քուկին խօսած ,
 Կամքըս մըլլար՝ բռնազբօսած ,
 Եկուր պաշտենք՝ բահաղն տօտուած ,
 Որու անուն՝ բաղդ է կոչուած :
 Բաղդին եթէ՝ յանձնենք մեր անձ ,
 Նա շուտ կուտայ՝ մեզ ոսկւոյ գանձ ,
 Բաղդին երբ տանք՝ մեր կամքի սանձ ,
 Նա շուտ կ'ընէ՝ զմեզ փառապանծ :
 Բաղդէն խնդրենք՝ մեր պիտոյ քներ ,
 Նա շուտ կուտայ՝ ուղած գոյքեր ,
 Միշտ առատ են՝ բաղդին ձերքեր ,
 Որովք կ'ընենք՝ գոհ մեր կիրքեր :

Հոգին յանդիմանից :

Դուն յիմարի՝ տեղն ես անցած ,
 Բոլորովին՝ ապուշ դարձած ,
 Զի Արարիչ՝ Տէրն ես թողած ,
 Եւ կոյր բաղդին գերի եղած :
 Թէ՛ անասուն՝ թէ՛ բանական
 Ստեղծող Տէր միշտ՝ կը ճանչընան ,
 Երախտագէտ՝ ու փառաբան
 Իրենց Տիրոջն՝ են անխափան :
 Երախտամու՝ , անըզպայուն ,
 Անբաններէն՝ վատ և նըկուն ,
 Բաղդին գերի՝ մի լինիր դուն ,
 Պաշտէ զԱստուած՝ Տէրն ամենուն :

Մարմինն ապստամբ :

Բաղդ շատերուն՝ է հազուադիւտ ,
 Պատուական է՝ և ոսկի զուտ ,
 Երբ կըսես բաղդն՝ է անօգուտ ,
 Զայրոյթն ու ցաւ՝ կուտեն զիս շուտ :
 Քու խըրատներդ՝ ինծի համար
 Սուր խոցող են՝ վընասարար ,
 Զիս կը խոցես՝ անգթաբար ,
 Եւ կը թողուս՝ մշտաչարչար :
 Ինձ ըսփոփանք՝ ընտրած եմ բաղդ ,
 Որուն կ'ըլլամ՝ ես բարեմաղթ ,
 Բաղդին դրած՝ հիմն է անխախտ ,
 Որուն չէնքն է՝ միշտ անաղարտ :

Հոգին իրաւադատ :

Իրաւունքով՝ եմ քեզ իշխող ,
 Զի քեզ առատ՝ ձիրք եմ բաշխող ,
 Իսկ դու իմ դէմս՝ ապրտամբող ,
 Եւ իմ խօսքիս՝ չես հնազանդող :
 Դու գործիք ես՝ ինծի համար ,
 Ծառայելու՝ միայն յարմար ,
 Եւ ոչ երբէք՝ իշխանաբար
 Դէմքս մրցի՝ , սկս խեղադար :
 Իմին խօսքեր՝ խըրատ են քեզ ,
 Թէ դուն լինիս՝ խոնարհ և հեզ ,
 Քու վէրքերուդ՝ բժիշկն եմ ես ,
 Թէ որ գեղիս՝ յարգը գիտես :

Մարմինը գանգատող :

Անգութ տիրոջ՝ եմ մատնեւած ,
 Բռնութեան տակ՝ եմ ճընշուած ,
 Իբրեւ գերի՝ եմ կաշկանդուած ,
 Ազատութիւնս՝ ինձ չէ տրուած :
 Ձեռք ոտք ունիմ՝, այլ կապի տակ ,
 Բանտարկուած եմ՝ կամբիս ներհակ ,
 Գրնալ գործել՝ չեմ յաջողակ ,
 Կը տառապիմ՝ արդեւափակ :
 Տեսնող աչքերս՝ են մըթընցած ,
 Լաց ու ողբէն՝ խիստ ջըլացած ,
 Բերնիս շըրթունքն՝ արդէն փակուած
 Լռութեան են՝ դատապարտուած :

Հոգին խրատից :

Այս կեանքիս մէջ՝ աղատութիւն
 Ըստուգապէս՝ այն է մարդուն ,
 Մեղքէ փախելի՝ մըտնել իր տուն ,
 Գործել բարին՝, լինիլ արթուն :
 Դուն իմ կամբիս՝ լէր ենթակայ ,
 Եւ Աստուծոյ՝ խոնարհ ծառայ ,
 Մեզ երջանիկ՝ մի ապագայ
 Կեանք կը տըրուի՝, և վերջ ջըկայ :
 Ձեռք տուր ինձի՝ գործենք բարի ,
 Որ Աստուծոյ՝ կամբ կատարի ,
 Թէ որ մընանք՝ քաջ և արի ,
 Դիւրաւ կըրնանք՝ յաղթել չարի :

Մարմինն անհնազանդ :

Ես մեղք բընաւ՝ չեմ ճանաչող ,
 Եւ անորմէ՝ ալ չեմ փախչող ,
 Մեղքին դէմ դուն՝ ես հառաչող ,
 Եւ վախնալով՝ մեղայ գոչող :
 Սուտ խօսքերովդ՝ վընասաբեր
 Համոզելով՝ զիս մի խաբեր ,
 Քարի վըրայ՝ սերմ մի թափեր ,
 Թէ ցանես ալ՝ չեն բուսաբեր :
 Ես կուզեմ միշտ՝ ապրիլ աղատ ,
 Բըռնութենէդ՝ սրոշ ու զատ ,
 Մի համարի՛ր՝ զիս խեղճ աղքատ ,
 Այլ զօրաւոր՝ ու պայազատ :

Հոգին յանդիմանից :

Գիտեմ՝ ըզքեզ՝, ո՛վ աղտեղի ,
 Զի մաքրութեան՝ ես անտեղի ,
 Վարք ու բարքով՝ դառն ու լեղի ,
 Կամբըդ դէպի՝ չար կը շեղի :
 Քու խօսածներդ՝ են շողորթթ ,
 Քու չար գործերն՝ իբրեւ գետ յորդ .
 Իմ իրրատներս՝ անպէտ ու խորթ ,
 Զի դեւերն են՝ քեզ առաջնորդ :
 Դու աղքատ ես՝ այլ յոյժ հըստարտ ,
 Ունայն պարծիլդ՝ է տարապարտ .
 Կողբամ ըզքեզ՝, դիւանց թակարթ ,
 Քեզմով կիցնամ՝ ես մեղաց կարթ :

Մարմինն արհամարհոտ .

Չէ՞ որ դուն ինձ՝ եղած ես տէր ,
 Բայց դու չունիս՝ գորով ու սէր .
 Վըրաս կիշխես՝ իբր անվեհեր ,
 Այլ երկչոտ ես՝ քան չղջիկներ :
 Դուն բընաւ չես՝ քաջ և արթուն ,
 Հէրիք վախնաս՝ ըլլաս նրկուն ,
 Ո՛չ մեղք , ո՛չ վարձք՝ , ո՛չ յարուծիւն ,
 Զի այս կեանքն է՝ միայն մարդուն :
 Ինձի լըսէ՝ անխեղք ընկեր ,
 Զուր տեղ սիրալը՝ ցաւ մի՞ տընկեր :
 Այս աշխարհքէս՝ մեղ մի՞ զըրկեր ,
 Մեղ համար են՝ կեանքիս փառքեր :

Հոգին խրատից .

Գիտեմ ըզքեզ՝ , ամբարտաւան ,
 Զիս ծաղրող ես՝ , չես ինձ հաւան .
 Դուն միշտ կըլլաս՝ չարադաւան ,
 Արատ բերող՝ իմին անուան :
 Մեղքին վընասն՝ աղէկ միտ առ ,
 Մեր օգտին դէմ՝ մըլլար հակառ .
 Մեղքով կըլլամ՝ ես ուժասպառ .
 Դուն ալ ուժէդ՝ կիյնաս խաղառ :
 Մեղքին վըրայ՝ մի՞ ձրգեր սէր ,
 Մեղքով վըտանգ՝ մեղ մի՞ բերեր .
 Թէ որ մեղքով՝ խաղաս քու դեր ,
 Առոյգ հասակդ՝ շուտ կըլլայ ծեր :

Մարմինը կամակոր .

Երբ կը պընդես՝ թէ կայ չար դեւ ,
 Բարկութենէս՝ ես կըլլամ խեւ .
 Ո՛չ դեւ , ո՛չ մեղք՝ կան ակներեւ .
 Դուն զ՛ւր կըսես՝ ճերմակին սեւ :
 Թէ կը լըսես՝ իմ աղաչանք ,
 Մի՞ տար ինձի՝ զուր տեղ տանջանք .
 Ես կը սիրեմ՝ իմին հեշտանք ,
 Ահա այս է՝ իմ ճիգն ու ջանք :
 Կուզես չըլլամ՝ ես երկպառակ ,
 Դէմքս մըլլար՝ դուն հակառակ .
 Մի՞ համբաւեր զիս անառակ .
 Եւ մի՞ ըներ՝ խաղք խայտառակ :

Հոգին խրատից .

Քեզ ցուցընեմ՝ թէ սատանայ
 Միշտ մարդոց մէջ՝ վէճ կը բանայ .
 Աշխարհքիս գործ՝ աւրող է նա .
 Իմ դէմ ըզքեզ՝ զէնք կունենայ :
 Ես քեզ երբէք չեմ զըրպարտող .
 Այլ իրաւամբ՝ դատապարտող .
 Ամէն գաղտնիքըդ նըկատող ,
 Բայց մեղմաբար՝ քեզ խըրատող :
 Դու միշտ չար ես՝ կը սիրես մեղք .
 Զի բընութեամբ՝ ես ծոյլ և հեղք .
 Վարքով բարքովդ՝ ալ թոյլ ու մեղկ .
 Զըզուանք բերող՝ իբրեւ ջուր եղկ :

Մարմինն ինքնահաւան :

Քու խորասներդ՝ ինձ չեն անլուր,
Դու մի կըրկներ ունայն ու զուր.
Քու խօսքերդ են՝ դառն ու տխուր,
Սիրտ ծակող են՝ իբրեւ փուշ սուր:
Քեզ կը խօսիմ՝ ուղիղ շիտակ,
Կ'իմացնեմ իմ նըպատակ:
Ձիս մի առներ՝ քու ոտից տակ,
Ես չեմ լինիր՝ քեզ հըպատակ:
Ուր տեղ որ կան՝ խոնարհ և հեղ,
Համարուած են՝ իբր ապուշ եղ.
Կուզեմ՝ հագնիլ՝ ծիրան բեհեզ,
Վեհանձնաբար՝ հրամայել քեզ:

Հոգին սաստող :

Չափըդ գիտցիր, մարմին հըպարտ.
Խօսիլդ զուր է՝ և տարապարտ.
Ո՛վ դարչելի՝ մեղսամակարդ,
Որ դարձած ես՝ դիւաց թակարթի:
Համբերութեան՝ համ չես առած,
Ձի սանձարձակ՝ ձի ես դարձած.
Խոնարհ և հեղ՝ ալ չես կեցած,
Ձի Աստուծմէ՝ ես հեռացած:
Գողող դիւաց՝ դու հանգուռակ.
Տիրոջ շնորհաց՝ անընդունակ.
Խոնարհ մարդոց՝ չես նըմանակ.
Դիւաց կ'ըլլաս ծաղը ու ծանակ:

Մարմինը հեշտասեր :

Բան մը հարցնեմ՝ զանց մի՛ ըներ,
Կ'աղաչեմ, ինձ՝ մեղ մի՛ դըներ.
Ինչո՞ւ համար՝ անառուներ
Յաճախ մերկ են՝, ու չեն խըպներ:
Ես ալ կուզեմ՝ անասնոց պէս
Չը պատկառիլ՝ ամօթանքէս.
Ամօթն երբ որ՝ հանեմ՝ մըտքէս,
Չեմ զըրկըրի՝ իմ հաճոյ քէս:
Քանի որ ես՝ ալ մարմին եմ,
Իրաւունքքս՝ կը պաշտպանեմ.
Պէտք է ամօթ՝ մէկդի դընեմ,
Որ համարձակ՝ ուղածս բնեմ:

Հոգին զգուշացնող :

Անասուններ՝ չեն ամօթիւած,
Եւ կը յայտնեն՝ իրենց դործած.
Մեղք վարձը անոնց՝ չէ սահմանուած,
Ձի չեն ի կարգ՝ բանականաց:
Մարդոց վըրայ՝ ծածկոյթներ կան,
Որովհետեւ՝ ամօթ կըզգան.
Ամօթ մեղքէն՝ ամեն վայրկեան
Մարդ կը պահէ՝ առանց անկման:
Դուն ինձ մով ես՝ բանաւոր մարդ.
Խօսուն ձեռքով՝ յոյժ փառազարդ.
Պահէ՛ պատիւդ՝ միշտ անաղարտ.
Մոլի կ'իրքիդ՝ կայ դիմամարտ:

Մարմինը ցանկասեր :

Իմին պատիւն՝ ակորժակս է,
 Որ իմ խորհուրդն՝ ինծի կ'ասէ .
 Կերքս ալ արդէն՝ ինձ կըսպասէ .
 Գործել այն գործն՝ որ ուզածս է :

Ինչպէս ահա՝ անասուններ
 Ունին իրենց՝ բընազդումներ .
 Միշտ կը գործեն՝ հեշտալիններ .
 Համարձակ են՝ և չեն խըպներ :

Ամօթ մարդու՝ աղէկ բան չէ .
 Կիրքով լեցուած՝ սիրտ կը տանջէ .
 Ունայն խիղճն ալ՝ կը հառաչէ .
 Անարգ շան պէս՝ միշտ կը հաջէ :

Հոգին յանդիմանի :

Որքան խօսիմ՝ ես քու ղիմաց,
 Դուն յամառ ես՝ չես բանիմաց .
 Սիրտդ կարծր է՝ նրման վիմաց,
 Խօսքս անախորժ՝ քուկին քրմաց :

Մոռացեր ես՝ պատիւն ու յարգ,
 Եւ իջած ես՝ անասնոց կարգ .
 Զի սիրած ես՝ մոլեկան վարք .
 Ո՛վ բըղջիւսո՛հ՝ և խող անարգ :

Լըսէ՛ խօսքիս՝ մարմին յիմար,
 Ախտաւոր սէր՝ չէ՛ մեզ համար .
 Մէյ մը նայէ՛՝ երկնից կամար,
 Երկնային փառքն՝ է մեզ յարմար :

Մարմինը խորամանկ :

Ճըշմարտութեան՝ դուն ես վըկայ,
 Զի բերնիդ մէջ՝ սուտ խօսք չը կայ .
 Տարակոյս մը՝ սրտիս մէջ կայ,
 Խընդրեմ, մեկնէ՛՝ ինձ զանիկայ :

Լայն ճամբայովն՝ ինչո՞ւ համար
 Շատ մարդ կերթան՝ ինքնայօժար .
 Մեզ ալ լաւ չէ՞՝ հեեաւաբար,
 Որ շատերուն՝ ըլլանք յարմար :

Իսկ նեղ ճանքան՝ գացող քիչ կան,
 Որոնք շատ հեղձ կը տըրտընջան .
 Ամէն քայլին՝ մէկ ցաւ կ'ըզգան,
 Եւ յուսահատ՝ ետ կը դառնան :

Հոգին խրատի :

Դուն իսկ եղար՝ ինձ վըկայող,
 Որ ես բընաւ՝ սուտ չեմ խօսող .
 Ուրեմն խօսքիս՝ եղեր լըսող,
 Եւ ըսածիս՝ մ'ըլլար ոտիս :

Լայն և արձակ՝ ճանքուն վըրայ
 Կորլստական՝ որոգայթ կայ,
 Հոն կը հըսկէ՛՝ միշտ ստտանայ .
 Շատ մարդ իրեն՝ որս կ'ըստանայ :

Եկնուր քալենք՝ նեղ ճանրայէն,
 Ուրկէ գընաց՝ Յիսուս Որէն .
 Դուն մի փախար՝ այն նեղ անցքէն,
 Որ կը տանի՝ մեզ մինչեւ յին :

63876-67

Մարմինը ներհակ :

Իրաւ դուն իմ՝ թըշնամին ես,
 Որ կամբիս դէմ՝ ջանքեր կ'ընես,
 Նեղ ճանբան ինձ՝ կը ցուցընես,
 Որ ասնջելով՝ զիս մեռցընես :
 Խօսքիդ մըտիկ՝ ես չեմ՝ ըներ,
 Քուկին կամբին չեմ՝ հաւաներ .
 Ես ընտրած եմ՝ լայն շաւիղներ,
 Որք չեն ինձ փուշ՝, այլ ծաղիկներ :
 Եկիւր մեզ լայն՝ ճանբայ բանանք,
 Եւ երջանիկ՝ կեանք ըստանանք,
 Մինչեւ մեռնիկք՝ ու հող մտնանք,
 Զի մեզ չը կայ՝ հանդերձեալ կեանք :

Հոգին քաջալերող :

Անմիտ մարմին՝, դուն մ'ըներ ցաւ,
 Իմ խօսքերըս՝ հասկըցիր լաւ .
 Նեղ ճանբան է՝ երկնից գրեալ,
 Երկնային կեանքն՝ է անղըրաւ :
 Լայն ճանապարհ՝ մի թըմրադեղ
 Կուտայ, խաբուողք՝ կուտեն շատ հեղ .
 Թըմրած չունի՝ արթուն ըղեղ,
 Ինչպէս որ դու՝, սիւ խելայեղ :
 Դուն մի խաբուիր՝ իր անըզգայ,
 Մեռնելէդ վերջ՝ յարութիւն կայ .
 Երբ Տէր Յիսուս՝ դատաստան գայ,
 Զարագործաց՝ պատիժ կուտայ :

Մարմինն անհաւատ :

Քու ըսածներդ՝ ամէնքն են սուտ,
 Ինձ կը թըսին՝ իբրեւ փայտ փուտ,
 Ես երբ մըտնեմ՝ գերեզման մուծ,
 Հող ու մոխիր՝ կը դառնամ շուտ :
 Ինչպէս չի տար՝ պրտուղ փայտ չոր,
 Նոյնպէս մոխիր՝ չըլլար ոսկոր .
 Բընադէտներն՝ ալ կըսեն, որ
 “Հողէն չ'եներ՝ կենդանի նոր” :
 Դուն ալ երբոր՝ ինձմէ զատուիս,
 Շունչ մ'ես օդին՝ մէջ կը ցրուիս .
 Թէ որ խօսքիս՝ լաւ համոզուիս,
 Բընաւ թըշուառ՝ չես ըներ զիս :

Հոգին սաստիչ :

Սուրբ Հոգւոյն դէմ՝ կըլլաս ներհակ,
 Ո՛վ անըզգամ՝ և սանձարձակ .
 Թէ որ լեղուիդ՝ չը գընես փակ,
 Հերձուածող ես՝ դու բացարձակ :
 Յիշէ՛ ձեռքովդ՝ ցանած սերմեր,
 Որ հողին մէջ՝ են կորսըւեր .
 Ժամանակին՝ բոյս կուտան վեր,
 Կ'աճին, կըլլան՝ վերջ պրտղաբեր :
 Դուն ալ իբրեւ՝ մի սերման հատ
 Հող մըտնալով՝ կըլլաս անյայտ .
 Բայց վերջին օրն՝ ինձ հետ 'ի յայտ
 Կելնես, երբոր՝ մըտնենք 'ի դատ :

Մարմինն յուսահատ :

Դուն ինձ ծանրը՝ բեռ ես եղած ,
 Քու փաստերով՝ զիս խիստ նեղած .
 Ուրախութիւնս՝ սուգի փոխած ,
 Եւ զիս ոտքիդ՝ տակն ես կոխած :
 Ինչո՞ւ կընես՝ զիս յուսահատ ,
 Անմխիթար՝ կը թողուս շատ .
 Խօսեւ կուտաս՝ դէմքդ գանգատ ,
 Դուն որ կամքիս՝ չես համեմատ :
 Անգիւթ , դու զիս՝ շատ մի՛ քըշեր
 Դէպի խաւարն՝ ու մութ գիշեր .
 Դատի խընդիլ՝ ինձ մի՛ յիշեր ,
 Հանէ՛ սրբոտէս՝ այգ սուր փուշեր :

Հոգին խրատից :

Այս աշխարհքն է՝ մեզ ողբ ու լաց ,
 Ուր եղած ենք՝ արտահալած .
 Եթէ լինինք՝ խոնարհ և ցած ,
 Երկինք կըլանք՝ մենք վերացած :
 Կեր ու խըմէ՝ այլ չափի տակ
 Պահէ՛ որկորդ՝ , մ՞ըլար անյագ ,
 Բերնիդ դուռը՝ միշտ պահէ՛ փակ
 Խօսէ՛ սակաւ՝ , ճիշտ ու շիտակ :
 Բայց խըրատներս՝ քեզ չեն անուշ .
 Այլ ցաւ կազդեն՝ իբրեւ ըզփուշ .
 Բարութեան մէջ՝ կըլլաս ապուշ ,
 Իսկ չարութեան՝ արթուն և զգոյշ :

Մարմինն որկրամուր :

Կեր ու խուժիս՝ կը դընես չափ ,
 Շըրթունքներուս՝ կըղպանք ու կապ ,
 Քու խօսքերդ միշտ՝ ջերմութեան տապ
 Կը իբրեն ինձ՝ շուտ և ըշտապ :
 Կեր ու խուժներն՝ առիւծ զօրեղ
 Զիս կ'ընեն , թէ՛ տաս ինձ շատ հեղ .
 Բայց թէ չափով՝ տաս իբրեւ դեղ ,
 Ես կը դառնամ՝ անզօր տըգեղ :
 Եթէ դուն ես՝ արդարագատ ,
 Ինձ հետ երբեք՝ մի՛ վարուիր վատ .
 Ուտելս խըմելս՝ տէր ինձ առատ ,
 Չափ մի՛ դըներ՝ իբրեւ ժըլատ :

Հոգին յանդիմանող :

Գիտեմ՝ դքեզ՝ ի՞նչ չար գազան ,
 Ապրտտամբ ես՝ և խիստ դաժան .
 Կատաղութեամբ՝ ես շուն վազան ,
 Շատկեր գայլէն՝ չես զանազան :
 Քեզի պէտք են՝ միշտ ծեծ ու սաստ ,
 Որ զըսպըւիս՝ իբրեւ գըրաստ .
 Ակամայից՝ լինիս ըզգատ ,
 Յետոյ դառնաս՝ հեզ ու նըւատ :
 Որովհետեւ՝ քու մոլի վարք
 Քեզ դատած է՝ անասնոց կարգ .
 Գէշ գործերովդ՝ ես խիստ անարգ ,
 Եւ չես մըտներ՝ լաւ մարդոց շարք :

Մարմինն քմբոսու •

Ես բեզ նրման՝ չեմ սիրեր լալ •
 Այլ գինիով՝ միշտ արբենալ •
 Ուրախ զուարթ՝ երգել խրնդալ •
 Զարնել, շարդել, հայհոյանք տալ •
 Յաճախ կուզեմ՝ վրադ իշխել,
 Եւ ոտքիս տակ՝ ըզբեզ կոխել •
 Հանդարտ մարդերն՝ ալ միշտ չեխել,
 Կըռուասիրաց՝ քովն յաճախել •
 Ասանկ խրնձոյքն՝ է իմ փափագ,
 Որով կ'ընեմ՝ ծաղը ու կառակ •
 Ես բեզ երբեք՝ չեմ հրպատակ,
 Քանզի չես գար՝ իմ խօսքիս տակ •

Հոգին յանդիմանող •

Իմին խօսքերս՝ կը ճըշտես դուն,
 Որ կառողած ես՝ իբրեւ ըզոռն •
 Դիւն կուտաս ինձ՝ վըկայութիւն
 Քու գործերով՝ խիստ չարաչոյն •
 Արբած տոենդ՝ յոյժ անառակ •
 Ամէն կերպով՝ խողք խայտառակ •
 Կապկի նրման՝ միշտ այլանդակ
 Խաղեր կ'ընես՝ աննրպատակ •
 Այս է ահա՝ քու քաջութիւն,
 Հաղար անգամ՝ վայ քու գըլխուն •
 Բիւր Թուք ու մուր՝ քու երեսնուն,
 Երբ խոր քընէգ՝ կ'արթըննաս դուն •

Մարմինը վառաշու •

Մի օրէնք կայ՝ աղատական,
 Շատ գեղեցիկ՝ ու հեշտական •
 Զուգաւորուն՝ անասնական,
 Որ ինձ հաճոյ՝ եւ սիրական •
 Անասուններ՝ անժամանակ
 Կը զուգանան՝ միշտ համարձակ,
 Մարդոց պէս չեն՝ արգելման տակ •
 Այլ անխըտիր՝ ջոկ երամակ •
 Ինչո՞ւ մարդն ալ չըլլայ աւանկ,
 Հեշտ ու հանգիստ՝ վարել իր կեանք •
 Այլ միշտ այս է իր տառապանք
 Ըլլալ ժուժկալ՝ կրբել զըրկանք •

Հոգին խրատից •

Անարգ ցեղից՝ շատ ես հաւնած,
 Զաղիր կիրքիդ՝ գերի դարձած •
 Ընտրածիդ մէջն ես սրխալած,
 Զի անպատիւ՝ բարքն ես սիրած •
 Անասնական՝ խառնակութիւն,
 Հարկ է միայն՝ անբաններուն •
 Անասնակեաց՝ մարդոց անուն
 Տէրն է կոչած՝ պոռնիկ ու շուն •
 Մարդիկ պտոռուով՝ կամուսնանան,
 Եւ պատուական՝ ցեղ կուենան •
 Թէ որ վարքով՝ մաքուր կենան,
 Երանական՝ փառք կըտանան •

Մարմինը ցանկասեր :

Թըմրած մարդիկ՝ շատ անմիտ են ,
 Որ սիրելու՝ կերպ չը գիտեն .
 Սիրել սիրուիլ՝ զուր տեղ կ'ատեն ,
 Որովհետեւ՝ ծոյլ ու վատ են :
 Ես առած եմ՝ սիրոյ ճաշակ ,
 Սիրոյ համն ինձ՝ խիստ անուշակ .
 Անուշ հոտով՝ փունջ մանուշակ ,
 Ես եմ զանի՝ քաշող մըշակ :
 Եկնուր չըլլանք՝ անըզգայուն ,
 Զոր պատուոյ տեղ՝ դրած ես դուն .
 Հետեւելու՝ է շատերուն ,
 Որք յարած են՝ մարմնոյ սիրուն :

Հոգին իրաւադատ :

Պարկեշտ մարդոց՝ չես հաւանած ,
 Որոց կ'ըսես՝ թըմրած մեռած .
 Բայց չը կարծես՝ քեզ արթնացած ,
 Որ հեշտութեամբ ես յիմարած :
 Յիմարանոցն՝ եկնուր գընանք ,
 Հոն հեշտազոհ՝ խենթեր տեսնանք .
 Նոցա վիճակ՝ լաւ հասկընանք ,
 Եւ զըզուելով՝ վերադառնանք :
 Պարկեշտ մարդեր՝ ոչ են թըմրած ,
 Այլ սուրբ սիրով՝ են ըզմայլած ,
 Շատերուն մէջ՝ քիչ են եղած ,
 Քան մարդարիտ՝ 'ի մէջ խըճաց :

Մարմինը կռապաղտ :

Նախնի մարդերն՝ էին խելքով ,
 Շատ աստուածներ՝ հընարելով .
 Խորհրդաբար զայնս՝ պաշտելով ,
 Եւ բարեբաղդ՝ կեանք վարելով :
 Մի Բագոս կար՝ գինի տըւող ,
 Մի Արէս կար՝ կիրք գըրգըւող .
 Հերմէս մը կար՝ գող պաշտպանող ,
 Ասոնք էին՝ կիրք յագեցնող ,
 Ինձ ալ պէտք են՝ այդ աստուածներ ,
 Որ գոհ ընեն՝ իմին կիրքեր .
 Որոնք կաճին՝ սըրտիս խորքեր ,
 Եւ կը շոյեն՝ իմ անդամներ :

Հոգին սաստիչ :

Ո՛վ մոլեսէր՝ մարմին թըշուառ ,
 Ո՛ր Աստուծոյ՝ ես հակաճառ .
 Ո՛վ լիբը երես՝ և անպատկառ ,
 Որ դարձած ես՝ խենթ ու խելառ :
 Թողուցեր ես՝ քու Տէր Աստուած ,
 Եւ պիղծ կռոց՝ անձդ զոհած .
 Այսչափ կոյր ես՝ դուն գըտնըւած :
 Որ չար դիւացն՝ ես յանձնըւած :
 Զայն պաշտէ՝ որ ստեղծող Տէր է ,
 Որ մեղքերնիս՝ մեզ կը ներէ .
 Կիրքերդ սանձէ՝ , զԱստուած սիրէ ,
 Որ մեզ համար՝ անձնագիր է :

Մարմինը կախարդ:

Գուշակութիւնն՝ է պատուական,
 Ինձ շահաւոր՝ և սիրական.
 Նա զիս կրնէ՝ երանական,
 Շատ գոյքերով՝ հարըստական,
 Հրմայութիւնն՝ ինձ մեծ շահ է.
 Փորձանքներէ՝ զերծ կը պահէ.
 Նա գիտութեան՝ հաստատ գահ է,
 Առանց անոր՝ գործս անձահ է:
 Ով որ ատէ՝ գուշակութիւն,
 Կամ՝ գէշ կարծէ՝ զսնի մարդուն.
 Նա ապուշ է՝, և չէ արթուն,
 Եւ վընասող՝ իրեն շահուն:

Հոգին յանդիմանիք:

Ապուշ դուն ես՝ դեւէն խաբուած,
 Կախարդութեանն՝ յոյս ես դրած.
 Սատանային՝ գործիք դարձած,
 Քու Տէր Աստուածդ՝ ալ մոռացած:
 Կախարդութեան՝ արհեստ սովորդ,
 Չար դեւերուն՝ է ծառայող.
 Շատ հոգիներ՝ մոլորցընող,
 Սատանային՝ գերի ընող:
 Կախարդութեան՝ մի լինիր խոյզ,
 Առ Տէր Աստուած՝ լեր քաջայոյս.
 Իրդէ՝ սրբոտէ՝ չարութեան բոյս,
 Բոլոր սրբութիւն՝ պաշտէ՝ զՅիսուս:

Մարմինը ծոյլ:

Անշահ գործ է՝ աշխատութիւն,
 Որ կ'արգիլէ՝ հանգիստն ու քուն.
 Շատ աշխատանք՝ լաւ չէ մարդուն,
 Որ մարդ կ'ընէ՝ հիւանդ նրկուն:
 Ինծի լաւ չէ՝ շատ աշխատանք,
 Որ կը թըւի՝ անօգուտ ջանք.
 Անդամներուս՝ խիստ մեծ տանջանք,
 Եւ սրբոյս է՝ խոր հառաչանք:
 Ինծի պէտք է՝ խաղալ խընդալ,
 Բընաւ երբէք՝ տըրտում՝ չըլլալ.
 Անկէ փախչել՝ սուր որ կայ լալ,
 Միշտ հրըճուելով՝ զըւարձանալ:

Հոգին յանդիմանիք:

Դու ի բընէ՝ թոյլ ես ու վատ,
 Ծոյլ կենալով՝ միշտ անաշխատ.
 Այլոց վերայ՝ նըրբանրկատ,
 Բայց չես լինիր՝ քեզ անձնադատ:
 Ժամանակիդ՝ միշտ կըտրիճ կաց,
 Աշխատանքովդ՝ ճարէ՝ քու հաց.
 Ասանկ կ'ըլլաս՝ դուն բարեկեաց,
 Լաւ օրինակ՝ առաքինեաց:
 Աշխատութիւն՝ խիստ մեծ շահ է,
 Սուրբ և առողջ՝ մեզ կը պահէ.
 Իսկ ծուլութիւն՝ միշտ անձահ է,
 Ամեն չարեաց ծրնող նա է:

Մարմինը գող :

Թէ որ դուն զիս՝ թողուս կամբիս,
 Կերպ կը գըտնեմ՝ աշխատանքիս,
 Թէ ձեռքնտու՝ լինիս ջանքիս,
 Հաւնած կ'ըլլաս՝ դուն իմ վարքիս :
 Գողութիւնն է՝ իմին ընտրած,
 Գործ քաջութեան՝ եմ համարած :
 Անով կըլլամ՝ միշտ ըզրազած,
 Եւ շատ արդիւնք ձեռքս բերած :
 Երբ ըսպանեմ՝ ու գողանամ,
 Իմին պէտքերս՝ շուտ կըստանամ :
 Ուղեւորաց՝ մաս հրսպառնամ,
 Շատ ապրանաց՝ տէր կը դառնամ :

Հոգին յանդիմանից :

Աստուծոյ դէմն՝ ես յանդրգնած,
 Եւ մարդոց դէմն՝ ալ մոլեգնած :
 Չար գործերն ես՝ բեղ նախընտրած,
 Որովհետեւ՝ չարն ես սիրած :
 Ծուրութեանդ մէջ՝ խիստ անարի,
 Գողութեանդ մէջ՝ բաջ և արի :
 Դու աման ես՝ ամէն չարի,
 Չես ունեցող՝ մասըն բարի :
 Եթէ լինիս՝ սպանող ու գող,
 Սիրտդ կ'եղէ՝ միշտ թունդ ու դող :
 Քեզի կըսեմ՝, չար գործըդ թող,
 Որ չըլլաս վերջ՝ պատիժ կըրող :

Մարմինը յափշտակող եւ գինեմոյ :

Տալուս մասին՝ միշտ եմ առատ,
 Եւ աղքատաց՝ յոյժ գըթառատ :
 Ագահներէն՝ որոշ և զատ,
 Կեանք կը վարեմ՝ զերթ պայազատ :
 Ագահներէն՝ կը խըլեմ հաց,
 Եւ կը բաժնեմ՝ զայն աղքատաց :
 Երբոր լինիմ՝ շատ գինոված,
 Աշխարհքն ինծի՝ կըլլամ կարծած :
 Ուր որ գըտնեմ՝ գինեպաններ,
 Չանոնք կ'ընեմ՝ բարեկամներ,
 Երբոր պարպեմ՝ լէք բաժակներ,
 Անոնց կուղղեմ՝ ջերմ մաղթանքներ :

Հոգին իրաւադատ :

Արդար վատակ՝ եթէ կայ բեղ,
 Աղքատաց զայն՝ պէտք է բաժնես :
 Թէ որ այս կերպ՝ նըւէր հանես,
 Բարեգործաց՝ իսկ նըման ես :
 Բայց թէ գողնաս և այլոց տաս,
 Չըկայ բեղ վարձք՝, այլ պատուհանս,
 Չի աւաղակ՝ ու գող կ'ըլլաս,
 Անոնց մեղքէն՝ մաս կունենաս :
 Ուր որ գըտնես՝ անառակներ,
 Չանոնք կ'ընես՝ խեղճ աղքատներ,
 Ուրեմն յիմար՝ ես գըտնըւեր,
 Որ բարեգործ՝ ես կարծըւեր :

Մարմինն ազան •

Աշխատանքէս՝ ամէն անգամ
 Չեմ բաւական՝ թէ այլոց տամ,
 Պէտք է ըստակ՝ շատ ունենամ,
 Որ նեղ ատենս՝ խեղճ չը մընամ •
 Աղքատներուն՝ առատօրէն,
 Քանի որ տամ՝, կուզեն նորէն,
 Պարտաւոր չեմ՝ ես կուրօրէն
 Տալ այնպիսեաց՝, որ չէ՛ օրէն •
 Որքան դըրամ՝ որ ձեռքս գայ,
 Պիտի պահեմ՝ ես զանիկայ,
 Զի այն է ինձ՝ մեծ ապագայ,
 Որով սրբախ՝ հըրճուանք կուգայ •

Հոգին խրատից •

Երբոր մեռնիս ագահ մարմին,
 Քու ժողվածներդ՝ որո՞ւ բաժին
 Պիտի թողուս՝, երթաս անդին,
 Զի դառնալդ է՝ անհընարին •
 Հոգածութիւնդ՝ է աւելորդ,
 Ագահութիւն՝ սիրտ կըրծող իրդ •
 Տիրոջ շնորհքն՝ առատայորդ,
 Որուն ամէնքս՝ ենք բաժանորդ •
 Ողորմութիւնդ՝ երբոր կուտաս
 Աղքատներուն՝, չըլլայ զղջաս,
 Զի Աստուծոյ՝ տըւած կ'ըլլաս
 Եւ անօրմէ՝ վարձք կըստանաս •

Մարմինը չարախնդաց •

Մարդոց վերայ՝ երբ ըի՞ծ տեսնամ,
 Կամ փոքրո մի՝ յանցանք գըտնամ,
 Խիստ չափէ գուրս՝ կուբախանամ,
 Զի զայն հաճոյք՝ ինձ կ'ունենամ •
 Այլոց վընասն՝ ինձ միշտ իընձիյք,
 Եւ բամբասանքն ալ մեծ հաճոյք •
 Մէկ հատ յանցանքն՝ աչքիս է զոյգ,
 Սուտ ալ լինի՝, ինձ է ըստոյգ •
 Այլոց վերայ՝ եմ նախանձող,
 Անոնց համար՝ խիստ չարացող •
 Ունեցածնուն՝ եմ ցանկացող,
 Հաճոյքիս դէմ՝ աչք չեմ գոցող •

Հոգին յանդիմանից •

Ո՛վ ժանտ մարմին՝ չարանախանձ,
 Որ կը խանձես՝ նախ դուն քու անձ •
 Թէ չը փրսխես՝ մոլեկան մաղձ,
 Վերջ կը լինիս՝ դըժոխախանձ •
 Որքան ըլլաս՝ բամբասաւեր,
 Այլոց մեղաց՝ կը լինիս տէր •
 Թէ որ ըլլաս՝ դուն վատըւէր,
 Զար դիւաց ես՝ անձնանըւէր •
 Քու հաճոյքներ՝ դիւաց մեծ կայթ,
 Իմ կորըստեանս՝ դիւ որոգայթ •
 Ո՛վ գարշելի՝ և բարկաճայթ,
 Որ դարձած ես՝ ինձ մեղքի խայթ •

Մարմինը հայհոյիչ :

Ես այլոց մեղքն՝ եմ նշխարող,
Յանցաւորներն՝ արդէն ատնող.
Նոցա մէջէն՝ եմ զեւ զատող,
Հայհոյելով՝ զանոնք դատող :
Ես երբ խօսիմ՝ հայհոյանքներ,
Կը զովանան՝ իմին թոքեր .
Որովհետեւ՝ չեմ անտարբեր
Իբր անըզգայ՝ լռող մարդեր :
Ես չեմ ներեր՝ ապուշ մարդուն ,
Որ սիրած է՝ համբերութիւն .
Ծեծ միշտ կրնէ՝ զանի արթուն ,
Որ խրատուի՝, լինի գիտուն :

Հոգին յանդիմանող :

Դուն հըսարտ ես՝ և անձնապանծ ,
Անմեղադիր՝ մ'ըներ քու անձ .
Թէ ճանչնաս՝ քեզ սրխալած ,
Այլոց սրխալ՝ շուտ կրնես զանց :
Զուր տեղ դուն միշտ՝ կը բարկանաս ,
Եւ հայհոյանք՝ այլոց կուտաս ,
Զի դեւեր քեզ՝ կուտան այդ դաս ,
Որ մարդագայլ՝ գազան դառնաս :
Համբերող մարդն՝ օրինակ մա ,
Որ անմեղ է՝ իբրեւ ըզգառ .
Այս բնաւ՝ չէ հակաճառ ,
Սուրբ գործերով՝ բարեաց պատճառ :

Մարմինն Աստուծոյ հակառակ :

Յաճախ քու խօսքն՝ է ասիկայ ,
Որ միշտ կ'ըսես՝ թէ Աստուած կայ .
Ամենողորմ՝ է յարակայ ,
Ամենուն պէտք՝ միշտ կը հոգայ :
Ուրեմն մարդեր՝ ինչո՞ւ համար
Իրարու չեն՝ հարթ հաւասար .
Մին զօրաւոր՝, մինն է տրկար .
Մէկ մեծատուն՝, մէկն է Ղազար :
Ասոնց համար՝ բընաւ գոհ չեմ .
Աստուծոյ դէմ՝ կը տըրտընջեմ .
Իրաւունքով՝ միշտ կը գոչեմ ,
Եւ վըստահ եմ՝, որ սրխալ չեմ :

Հոգին իրաւադատ :

Աստուծոյ գործ՝ դուն չես գիտցած ,
Եւ անոր դէմն՝ ես մեղանչած .
Շիտակ գործեր՝ ծուռ ես մեկնած ,
Յանդրգնութեանդ՝ չափն անցուցած :
Հարուստին պարտքն՝ է ողորմել
Աղքատներուն՝, և միշտ օգնել .
Աղքատաց պարտքն՝ է համբերել ,
Բարեբարներն՝ ալ միշտ օրհնել :
Այսպէս զօրեղք՝ և տրկարներ
Աստուծմէ են՝ տընօրինուեր .
Թէ կատարեն՝ իրենց պարտքեր ,
Կը ժառանգեն՝ երկնից փառքեր :

Մարմինն Ստուռնոյ ղևմ ապստամբ :

Որչափ իմ հետ՝ վիճաբանես ,
Յիսուսին խօսք՝ կը պաշտպանես .
Իմին խօսքեր՝ սուտ կը հանես ,
Եւ Յիսուսին՝ իրաւ կ'անես :
Յիսուսին խօսքն՝ ինծի համար
Արժէք չունի , երես մի՛ տար .
Որովհետեւ՝ ծանր ու դժուար
Բեռ ու լուծ են , ինձ չեն յարմար :
Յիսուսին խօսքն՝ անձուկ ու նեղ
Ճանապարհ է , խիտ փրշաղէղ .
Երբ մըտածեմ՝ զանի , շատ հեղ
Կը խանդարի՝ գրկսիս ըզեղ :

Հոգին խրատիչ :

Յիսուսին խօսք՝ քաջ մարդերուն
Համար քաղցր է՝ և խիտ սիրուն .
Ծոյլեր կ'ըլլան՝ վատ և նրկուն .
Զի անպէտ են՝ ինչպէս որ դուն :
Յիսուսին սէր՝ չես ախորժած ,
Զի անմաքուր սէրն ես ընտրած .
Թեթեւ բեռ քեզ՝ ծանր է եկած ,
Զի մեղաց մէջն՝ ես կուրացած :
Յիսուսին խօսքն՝ յոյժ բարեւաւ ,
Երկինքն անով՝ է մեզ գըրաւ .
Այս մեծ պայմանն՝ Յիսուս դըրաւ ,
Երբ մեզ երկնից՝ ժառանգ ըրաւ :

Մարմինը մեղսատի :

Միշտ մարմնական՝ սիրոյ բաժակ
Ինծի կուտայ՝ քաղցր ախորժակ .
Յիսուսին սէր՝ դառնաճաշակ ,
Իմին քրմաց՝ չէ անուշակ .
Յիսուսին սէրն՝ ինծի համար
Անախորժ է՝ և անյարմար .
Իմ քիմքիս ալ՝ նա համ չի տար ,
Անոր անունն՝ ինծի մի՛ տար :
Յիսուսիդ սէրն՝ ինծի ցուցնուր ,
Օրինակով զայն՝ հասկըցնուր .
Բայց եւ ըսեմ՝ , այն սիրոյ հուր
Ինձ կը թըլի՝ սառուցուած ջուր :

Հոգին Գանդիմանիչ :

Մոլի մարմին՝ ըզքեզ գիտցիր ,
Մեղաց քրնէն՝ մէկ մ'արթընցիր .
Սրտով դէպի՝ Յիսուս դարձիր ,
Զայն լաւ խորհէ՝ ու ճանչցիր :
Յիսուս ըզմեզ՝ այնքան սիրեց ,
Մինչեւ տաճար՝ իւր համարեց ,
Իր սուրբ մարմնով՝ մեզ կերակրեց .
Եւ իւր մահով՝ կեանք մեզ տըւեց :
Մենք ալ զայն միշտ՝ պէտք է սիրենք ,
Նորա պատուէրն՝ ալ կատարենք .
Մեր կամքն անոր՝ կամքին յարենք ,
Մեր անձն անոր՝ զո՛հ նըւիրենք :

Մարմինը հոգիէն հրաժարեալ :

Զիս Յիսուսին՝ ես չեմ զոհող,
Անոր պատուէրն՝ ալ չեմ պահող,
Այդ խընդիրներդ՝ կ'աղաչեմ, թող,
Արդէն քեզմէ՝ եմ ձանձրացող :
Հինգ լուծ եզանց՝ ինձ եմ ճարած,
Սրբոսիս արտն ալ՝ ցանած վարած,
Հեշտութեան սերմն՝ արդէն բուսած,
Պըտողց արդեանցն՝ եմ ըստասած :
Մընաս բարեաւ, ո՛վ իմ ընկեր,
Նըպատակէս՝ զիս մի՛ զըրկեր :
Այստուհետեւ՝ քեզ չեմ լըսեր,
Հետըդ բընաւ՝ ալ չեմ խօսեր :

Հոգին Յիսուսին դիմող :

Մարմինն ինծի՝ հաճ հաւան չէ,
Զար վարմունքով՝ զիս կը տանջէ :
Խըրատներուս՝ խուլ ականջ է,
Միշտ չար խօսքեր կը բարբանջէ :
Քեզ կը դիմեմ, ո՛վ Տէր Յիսուս,
Շուտով օգնէ՛ թըշուառ հոգուս :

Մարմինն ինծի՝ դէմ կը դընէ,
Զիս իր կըրից՝ գերի կ'ընէ :
Նա կատաղի գազան մընէ,
Մեղաց թոյնով կը մեռցընէ :
Կենագործող դուն ես, Յիսուս,
Յարութիւն տուր մեռած հոգուս :

Ըմբոստ մարմինս՝ է անխըրատ,
Թէ պէտ իրեն խօսած եմ շատ :
Բայց նա ինծի՝ չէ հարազատ,
Այլ դէմ դընող՝ որոշ ու զատ :
Զօրութիւն տուր՝ լըքուած հոգուս
Սանձել մարմինս, ո՛վ Տէր Յիսուս :

Կը փափագիմ՝ ըզքեզ սիրել,
Մեծ եռանդով՝ քեզ ծառայել,
Յօժարութեամբ՝ պատուէրդ պահել,
Բայց ժանտ մարմինս՝ կըլլայ արգել :
Զօրավիգ լեր՝ արկար հոգուս
Սիրել ըզքեզ, ո՛վ Տէր Յիսուս :

Մօլե կիրքով՝ եմ վարակուած,
 Ներքին ցաւօք՝ յոյժ նիհարցած.
 Զար դեւերուն՝ գործիք դարձած,
 Ամէն մեղքով՝ բեռնաւորուած:
 Զիս ազատիչ՝ դուն ես, Յիսուս,
 Բըժըշկող լեր՝ հիւանդ հոգուս:

Երեք կարգ են՝ իմ ոստիւններ.
 Նախ՝ սատանայ՝ և իւր դեւերօ
 Երկրորդ՝ աշխարհքն՝ և իւր փառքեր,
 Երրորդ՝ մարմինն՝ և իւր կիրքեր:
 Կործանող են՝ թըշուառ հոգուս,
 Վերականգնէ՞ զիս, ո՞վ Յիսուս:

Մարմնոյս կիրքեր՝ միշտ գըրգըռուող,
 Աշխարհ մարմնոյ՝ նիւթեր տըւող,
 Իսկ սատանան՝ թակարթ լարող,
 Ասոնք կ'ըլլան՝ զիս որսացող:
 Ո՞վ ապաւէն՝ Տէր իմ Յիսուս,
 Մի տար զիս որս՝ ոստիւներուս:

Մըրրեկածուփ՝ ալեաց նըման
 Զար խորհուրդներ՝ յիս կը ծըփան.
 Մարմնոյս նաւուն՝ մըրրիկ կուտան,
 Ընկըղմելու՝ մահ կրապառնան:
 Ի՞մ փրկարարս՝ դուն ես, Յիսուս,
 Դուտով օգնէ՞ նեղեալ հոգուս:

Ուղեւոր եմ՝ մեղաց ծովով,
 Ալեկոծուած՝ դիւաց հովով.
 Ծանրաբեռնուած՝ շատ հոգերով,
 Կը կործանուիմ՝ ընկըղմելով:
 Ո՞վ նաւապետ՝ բարի Յիսուս,
 Զեռքդ հասցո՞ւր՝ ընկըղմելուս:

Մեղաց ծովն ինձ՝ սարսափ կուտայ,
 Գարնան ամպի՝ պէս կ'որոտայ.
 Ինձ կորստեան՝ վիհ կը բանայ,
 Հոն ձըգելու՝ զիս կը Զանայ.
 Ո՞վ Պետրոսի՝ փրկող Յիսուս,
 Ողորմիր, ինձ՝ վտանգելուս:

Տըղմասահուտ՝ ճանրայ ունիմ,
 Պիղծ խորհրդով, յաճախ կ'իյնիմ.
 Մեղքի տիղմով՝ կը շաղախուիմ,
 Խըղճիս ձայնով՝ միշտ կը չեխուիմ:
 Վերականգնող՝ դուն ես, Յիսուս,
 Սիրով գըլթա՞ն անկեալ հոգուս:

Ես ներքին մարդս՝ մեղքով Վապուած,
 Մարմնոյս բանտի՝ մէջն եմ փակուած.
 Զար խորհրդով եմ պաշարուած,
 Այցելու թեանդ՝ միշտ կարօտած:
 Քեզ կը դիմեմ, ո՞վ Տէր Յիսուս,
 Դուննայցելէ՞ բանտեալ հոգուս:

Գիշեր ցորեկ՝ քեզ կ'աղաչեմ,
Ան ու վախով՝ կը հառաչեմ.
Արտասուելով՝ սիրտ կը յուզեմ,
Մարմնոյս բանտէն՝ ելնել կուզեմ:
Հան զիս բանտէս՝, իՎ Տէր Յիսուս,
Վերջ տուր կենաց՝ պանդըխտելուս:

Յիսուս հագույն քաջայեր:

Գիտեմ, մարմինդ՝ ըստամբակ է,
Բարի կամքիդ՝ միշտ ներհակ է.
Բայց անոր սանձ՝ կամքիդ տակ է,
Սանձով մարմնոյդ՝ յաղթանակէ՝:
Մի՛ վըհատիր՝, յուսա ինձի,
Ես կ'օգնեմ քեզ, իՎ խեղճ հոգի:

Մարմնոյդ վերայ՝ իշխող ըզքեզ
Եւ կառավար՝ զրած եմ ես.
Տըւփոտ մարմնոյ՝ ձայն թէ լրսես,
Յաղթըլած ես՝, ուզես, չուզես:
Ըզգուշացիր՝ մարմնէդ, հոգի,
Որ ես պաշտպան լինիմ քեզի:

Մարմինդ արդէն՝ պիղծ անօթ է,
Մեղսասէր և՛ անամօթ է.
Կեղծաւոր և՛ շողջօրթ է,
Իր սանձ ձեռքէդ՝ շուտ կը շորթէ:
Սանձ մի ձրգեր՝ մարմնոյդ, Հոգի,
Որ վերջ չ'ըլլաս՝ անոր գերի:

Թէ զիս սիրել՝ կը ցանկանաս,
Պէտք է մարմինդ՝ նախ ուրանաս.
Ապա ինձ մով՝ կը զօրանաս,
Եւ ետեւէս՝ դիւրին կուգաս:
Ասանկ յաղթող՝ կըլլաս, Հոգի,
Ես ալ պըստկ՝ կուտամ քեզի:

Ներքին ցաւերդ՝ ես լու գիտեմ,
Որովհետեւ՝ քու բըժիշկդ եմ.
Երբ զըղման մէջ՝ ըզքեզ գըտնեմ,
Անմիջապէս՝ կը բըժըշկեմ:
Քու յոյսն ու կեանք՝ ես եմ, Հոգի,
Զըղջուժով միշտ՝ եկեւր ինձի:

Աշխարհ, մարմին՝ և սատանայ
Քեզ ոտիս են՝, և միշտ ներկայ.
Ասոնց յաղթել՝ կը դիւրանայ,
Երբոր մարմինդ զըսպուած մընայ:
Զբապէ՛ մարմինդ, իշխող Հոգի,
Զօրացընող՝ ես եմ քեզի:

Աշխարհ մեղաց՝ որոգայթ է,
Զի դեւն անով՝ մարդ կը կարթէ.
Ով որ շընորհք՝ ինձմէ մաղթէ,
Սատանային՝ նա՛ կը յաղթէ:
Միշտ աղօթքով՝ դիմէ ինձի,
Որ օգնութեան՝ դամ քեզ, Հոգի:

Այս կենցաղն է՝ ալեւաստ ծով,
Զոր կը շարժէ՝ դիւային հով,
Նաւդ մի բառնար՝ մեղաց բեռով,
Որ չ'ընկըղմիս՝ ալիքներով:
Ալեաց վըրայ՝ գոչէ՛ ինձի,
Քու նաւ փրկողն՝ ես եմ, Հոգի:

Սատանաներն՝ եմ նըւաճած,
Եւ ոտքիս տակն՝ եմ կոխկըռտած.
Քեզ ալ կոխել՝ եմ պատուիրած,
Զը վախնալու՝ սիրտ եմ տըւած:
Իմ ճըմլած օձ՝ կոխէ, Հոգի,
Ե՛ս զօրութիւն՝ կուտամ քեզի:

Ինձի համար՝ կամբըդ թող տուր,
Բարոյական՝ խաչդ վերցուր.
Իմ շաւիղովս ինձի եկեւր,
Որ չը ձրգուիս՝ դըժօխքին հուր:
Խաչով պէտք է՝ դիմես ինձի,
Որ փրկըւիս՝ ինձ մով, Հոգի:

Ով որ ինծի՛ չը հաւատայ ,
Նա միշտ իւր կամք՝ մարմնոյն կուտայ .
Այնպիսին է՝ մատնիչ Յուդայ ,
Զիս կը թողու՝ դժոխք կ'երթայ :
Քու յոյսն ու կեանք՝ ես եմ, հ'գի ,
Սերտ հաւատքով դիմէ ինծի :

Խաչով եմ քեզ՝ համար եկած ,
Խաչով խոնարհ՝ լուծն եմ առած .
Խաչին վըրայ՝ եմ քեզ զոհուած ,
Խաչի մահով՝ քեզ կեանք տըւած :
Ո՛վ իմ արեամբ՝ գընեալ հոգի ,
Դուն ալ սիրտդ՝ զոհէ ինծի :

Խաչով քեզի՝ ճամբայ բացի
Դէպի երկինք՝, ուր ես գացի .
Երկինք քեզ տեղ՝ պատրաստեցի ,
Քեզ իմ փառաց՝ մասնակցեցի :
Պատրաստ կեցիր՝ միշտ , ո՛վ հոգի ,
Որ երբ կոչեմ՝, շուտ գաս ինծի :

Իմ պատուէրներն՝ եթէ պահես ,
Նըշան է որ՝ զիս կը սիրես .
Օր մը քեզի՝ կ'այցելեմ ես ,
Մարմնայդ բանտէն՝ կը տանիմ քեզ :
Քեզ պըսակողն ես եմ, հ'գի ,
Երբ արժանի՝ լինիս ինծի :

Վ Ե Ր Զ

ՅԱԻԵԼՈՒԱԾ

Աղերս առ Տէր Յիսուս :

Ըսկըզնական՝ մեղքովն եմ ես՝
Էնթակայ մահուն ,
Ներգործական՝ մեղքըս շատ է ,
Ե ինձ միշտ անհուն :
Ես խաբուելով՝ դեւէն իբրեւ՝
մեղանչական մարդ ,
Զար գործերովս՝ ես շինեցի՝
ինձ մեղքի թակարդ :
Ամենողորմ՝ և բազմապութ՝,
Ո՛վ Տէր իմ Յիսուս ,
Դուն քու անհուն՝ սիրովն եղիր՝
փրկանք իմ հոգուս :
Վ ըտանգալից՝ փորձանքներէն՝
փրկէ՛ իմ հոգին ,
Որ եղած է՝ մըկրտութեամբ՝
քու սուրբ արեան գին :
Մի թողուր զիս՝ հըրապուրուիլ՝
իմին չար կամքիս ,
Օգնէ ինձ , որ՝ չըլլամ գերի՝
իմ գէշ հաճոյքիս :
Բաւ չեն ինծի՝ միայն իմին՝
գործեր զիս փրկել ,
Թէ որ քու սուրբ՝ շնորհք զիս չէ՝
յաճախ ընդգրկել :

Ո՛վ իմ Փրօկիչ, կուգեմ ըլլալ՝
 քեզ միշտ սիրոյ զօհ .
 Ո՛հ, ինձ համար՝ միշտ կը պակսի՝
 լինիլ ողջախոհ :
 Լոյս տուր մըտքիս՝ որ ճանաչեմ՝
 մեղքին հետեւանք ,
 Որ զգուշանամ՝ անկէ , չիյնամ՝
 դժոխքի տանջանք :
 Մի՛ ձրգե՛ր զես՝ որ ըլլամ լիբք՝,
 գոռող ու հըպարտ ,
 Եւ քու շնորհքէդ՝ չը զըրկըւիմ՝
 չըլլամ դատապարտ :
 Շընորհք ըրէ՝ ինձ որ լինիմ՝
 պարկեշտ ու խոնարհ ,
 Տէ՛ւր ինձ սուրբ սիրտ՝ և մաքուր խիղճ՝
 ըլլալ քեզ տաճար :
 Սուրբ երկիւղովդ՝ սանձէ՛ կիրքերս՝ ,
 չ'իյնամ մեղաց մէջ ,
 Որ չ'ըլլայ թէ՛ բաժին լինի՝
 ինձի հուրն անշէջ :
 Իմ՝ յամառ կամք՝ համակերպէ՝
 միշտ քու սուրբ կամքին ,
 Որ կարենամ՝ ուղիղ շաւղով՝
 հասնիլ քու փառքին :
 Օրհնաբանող՝ լինիմ քու սուրբ՝
 Տէրու թեանդ յաւէտ ,
 Յարազըւարճ՝ երկըրպագող՝
 անուանդ փըրկաւէտ :

Աղերս առ սուրբ Աստուածածինն .

Դու Մայր շնորհալիւր
 եւ Աստուածածիր .
 Զիս ալ որդեգիր
 Քու որդւոց կարգ գիր :

Դու Մայր կոյս անբիծ ,
 Լուծիչդ անիծից .
 Մայր եղիւր և ինձ ,
 Մաքրէ՛ հոգուս բիծ :

Իմ թըշուառ հոգին
 Փրօկչիս արեան գին .
 Կարօտ քու գըրկին ,
 Եւ սուրբ խընամբին :

Փրօկու թիւն հոգւոյս
 Խընդրեմ 'ի քէն , Կ'յս .
 Տէ՛ւր ինձ մըտքի լոյս ,
 Դիմել առ Յիսուս :

Մայր սիրոյ աղբիւր,
Սիրոյդ մի կաթ ջուր
Սիրտուս կաթեցո՛ւր,
Որ լինիմ՝ մաքուր ։

Դու ես Մայր կենաց,
Սուրբ գիրկդ ինձի բաց,
Քու գըգուանքդ ինձ ած,
Ո՛վ բաղքը և գթած ։

Դու Մայր շնորհափայլ
Եւ Աստուածընկալ,
Հոգիս սիրահալ
Սուրբ գըրկիդ հաւալ կալ ։

Դու ո՛վ Մայր և կոյս,
Ապաւէն հիգոյս .
Լեր ինձ քաջայոյս ,
Յաղթել թըշնամոյս ։

Դու Մայր շնորհազեղ,
Սուրբ սէրդ հոգւոյս զեղ
Լինի ամէն հեղ,
Պահել զիս անմեղ ։

Դուն ես Մայր անախտ ,
Կուսութիւնդ անխախտ .
Սըրբէ՛ հոգւոյս աղտ ,
Ո՛վ կոյս բազմերախտ ։

Դու Յիսուսին Մայր ,
Սուրբ Հոգւոյն տաճար .
Տո՛ւր մըտքիս հանձար ,
Գրտնել հոգւոյս ճար ։

Դու Մայր բարեգութ ,
Իմ հոգւոյս օգուտ
Ինձ իմացո՛ւր շուտ ,
Որ ընեմ՝ ընդ փոյթ ։

Թըշնամին սատան
Կործանիչ մարդկան .
Զիս ալ կործանել
Կուզէ իր նըման ։

Դու Մայր գըթացող,
Շնորհաց դուռ բացող .
Օգնէ՛ տրկարիս ,
Որ լինիմ՝ յաղթող ։

Թըշնամիս դաժան ,
Աստուծո՛յ բաժան .
Զիս կուզէ որսալ
Իբրեւ վարուժան ։

Դու Մայր զըւարթուն ,
Պահէ՛ զիս արթուն .
Որ երբեք չըլլամ
Որս իմ թըշնամուն ։

Թըշնամիս հըպարա ,
Կըռուող անհանդարտ .
Զիս Տիրոջս առջեւ
Կ'ընէ մեղապարտ :

Դու ո՛վ Մայր յաղթող ,
Լէր ինձ պաշտպանող .
Որ քեզմով ընեմ
Ոսոխս ոտնակոխ :

Թըշնամիս նախանձ ,
Ամէն չաեաց գանձ .
Նախանձով կուզէ
Կորցնել իմ անձ :

Դուն ո՛վ Մայր կենաց ,
Հոգւոյս աչքը բաց .
Որ չ'ըլլամ նըկուն
Մարմնոյ և մեղաց :

Թըշնամիս միշտ չար ,
Ինձ հանգիստ չի տար .
Զիս կուզէ ընել
Իր նըման վատթար :

Դու ո՛վ Մայր բարի ,
Հալածի՛չ չարի :
Իմ Թըշնամւոյն դէմ
Ըրէ՛ գիս արի :

ՃԵՄԱՐԻՏ ՀՂԶՄԱՆ ԵՒ ԱՊԱՇԷԱՐՈՒԹԵԱՆ
ՕՐԻՆԱԿՆԵՐԸ

Անառակ որդին իւր օտարութեան մէջ :

Ո՛հ, ես ինչ էի, և ինչ եղայ. ես ո՛ւր էի,
և ո՛ւր կը գտնուիմ : Ես երբեմն երջանիկ էի,
բայց հիմա ինչո՞ւ համար այսչափ թշուառացած
եմ : Ես երբեմն պատուական հանդերձներով կը
զարդարուէի, իսկ հիմա ինչո՞ւ գտնուած եմ այս
պատառատուէն և աղտեղի հագուստին մէջ : Ես
երբեմն բազմատեսակ և անուշահամ կերակուր-
ներով ու բմպելիքներով զարդարուած սեղանէ
մը կը կերակրուէի և կը խմէի առատ առատ,
սակայն հիմա ինչո՞ւ կարօտ մնացած եմ կտոր մը
չոր հացի, և ան ալ ձեռքս չ'անցնիր. և ասանկ
սովատանջ կը տառապիմ այս պանդուխտ երկրիս
մէջ : Ես երբեմն ծառաներով ու սպասաւորնե-
րով շրջապատուած էի, աղատաբար և իշխանա-
բար կը պտըտէի ամէն զօսավայր տեղեր. բայց
այժմ ինչո՞ւ կաշկանդուած եմ այս գերութեան
մէջ, և հարկադրուած եմ անմաքուր և անարգ
խողերն արածելու : Ես երբեմն հրամայող էի
հարիւրաւոր ծառաներու, և փափուկ մետաքսե-
ղէններու մէջ կը պառկէի և կ'ելլէի, իսկ հիմա
ինչո՞ւ ուրիշներէն կը հրամայուիմ այս յետին
ստրկութեան մէջ, և իմ մահիճն ու անկողին
այս չոր գետինն է եղեր : Ո՛հ, անարգ խողերուն

ծառայ եղած եմ, խողերն ինձմէ աւելի երջանիկ են եղեր. խողերն ունին իրենց ուտելու եղջիւրներն, և չեն մնար քաղցած. իսկ ես խողերու կերածէն ալ զուրկ մնացեր եմ. կը բաղձամ խողերու առաջ ձգուած եղջիւրի փշանքներով փորս կշտացնել, և ան ալ ինձ չը տրուիր: Հազար եղնակ իմ թշուառութեանս, բիւր վեյ իմ խենթութեանս:

Ես ազնիւ ու հարուստ հայր ունէի, և իմ կամքովս բաժնուեցայ իմ գորովագութ հօրմէն. որ յաճախ պիտանի և օգտակար իրասներ ինծի կը խօսէր, իր քաղցր դէմքն ինծի երջանկութիւն մըն էր. իր ինձ վրայ ունեցած հայրական գութն ու խնամք անհամեմատելի էր. բայց ես իմ յոռի կիրքերուս ու հաճոյքիս ծառայելուս համար ուզեցի բաժնուիլ իմ սիրելի հօրմէս, ազատութիւն համարեցի ինձ այս օտար ու պանդուխտ վայրը քան իմ սիրուն հայրենիքս. ծանր ու դժուար համարեցի ինձ իմ սիրելի հօր հրամանին հնազանդիլ, ասոր համար ինկած եմ այս գերութեան մէջ: Աւելի սրիկայ սուտ բարեկամներուս հետ ընկերակցիլը նախընտրեցի՝ քան թէ իմ գթառատ հօր հետ կենակցիլ: Ո՛ր են իմ ընտրած բարեկամները, որ իմ հօրմէն առած բոլոր ժառանգութիւնս սպառեցին, և զիս բարձիթողի ընելով հեռացան ինձմէ, առանց մի անգամ զիս մխիթարելու և իմ թշուառութեանս կարեկցելու: Վայ իմ յիմարութեանս, որ խաբուելով այն կեղծաւոր ընկերներէս՝ կորուսի իմ հայրենի ժառանգութիւնս, կորուսի իմ ազ-

նուութեան յարգն ու պատիւը. կորուսի իմ երջանկութիւնս, կորուսի իմ հայրս, որ իմ երջանկութեան անսպառելի աղբիւրն էր: Այժմ ո՛ր դիմեմ, որո՞ւ ապաստանիմ, և ո՛ր երթամ: Ո՛հ, քաղցրիկ հայր իմ, քանի ապերախտ և յանցաւոր եմ քու գթութեան դէմ, քու սիրոյ դէմ և քու մեծափառութեան դէմ:

Ես դարձեալ իմ հօրս ոտքը պիտի դիմեմ, անոր սուղ իյնալով մեղայ պիտի գոչեմ, անոր հովանաւորութեանը պիտի ապաստանիմ, ոչ իբրեւ որդի, այլ իբր օտարական մը համարուիլ և ընդունուիլ նորա վարձկաններուն մէջ: Այո, ինծի համար մեծ բարիք մը պիտի լինի իմ հօր տան մէջ վարձկանի մը պէս ընդունուիլս. թէ պէտ ես այլ եւս դադրած եմ իմ հօր որդիութեան իրաւասութենէն. բայց նորէն պիտի երթամ, երթամ առանց յապաղելու եւ առանց ժամանակ կորսնցնելու:

Անառակի դարձն ու ընդունուիլը:

Ո՛հ, անուշիկ հայրենիքս, սիրելի հայրենիքս, ահա քու սահմանիդ մէջն եմ. ահա իմ հօր այգին, ո՛հ, սիրելի հայր իմ, ես այս ցնցոտի և սղտեղի հագուստով ի՞նչպէս ներկայանամ իմ մեծափառ հօրս, և ի՞նչ երեսով աղաչեմ, որ իմ խնդիրս լսէ ու կատարէ, ո՛հ, գորովագութ հայր, ես մտադիր եմ աղաչել քեզ, որ գթաս ինձ վրայ, և ընդունիս զիս իբրեւ վարձկան մը, սակայն վարձկաններդ քանի փառաւոր են եւ

ինձմէ լաւ : Ա՛խ, երանի այն օրերուն, որ ես այս տեղ իմ հօրս որդիութեան պատիւն ու իրաւունքը կը վայելէի, երանի այն օրերուն, որ ես իմ հօր սիրոյ գգուանքներն ու համբոյրները կը վայելէի, իսկ այժմ վա՛յ ինձ, որ կորսնցուցած եմ որդիական իրաւունքս, օտարացած եմ իմ հօր գրկէն, գոնէ միանգամ հօրս երեսը տեսնէի, բայց այս այլանդակ դիրքովս ի՛նչպէս համարձակիմ իմ հօրս ներկայանալ, և ի՞նչ կերպով աղաչեմ, որ իմ հայրս առանց բարկանալու թոյլ տայ ինձ, մինչեւ ես իմ նպատակս յայտնեմ իրեն : Թող տայ սր իր ոտքին փարելով ներողութիւն խնդրեմ իմ ապերախութեան համար :

— Ո՛հ, որդեակ իմ, սիրելի որդեակ իմ, ես հեռուէն զքեզ տեսայ և ճանաչեցի, քու վրայ գթացի, և չսպասեցի որ դուն ինձի գաս, ես ահա եկայ քեզ, և առանց քու իմանալուդ քովդ կեցայ և լսեցի քու մենախօսութիւնդ : Այլեւս մի՛ կրկներ այդ սրտաճմլիկ խօսքերդ : Ես արդէն ներսձ եմ քեզ, դուն դարձեալ իմ որդիս ես, իմ ժառանգս ես : Ուրեմն համարձակիր, եկո՛ւր գրկիս մէջ, որ համբուրեմ զքեզ . . . —

— Ա՛խ, չայր իմ : ամենասիրելի՛ հայր իմ : « Սեղս՛յ յերկինս եւ առաջի քո Դ. Ես այսչափ ապերախտ գտնուելով քու դէմդ, դուն տակաւին պահած ես քու հայրական գութն ու գորովն առ իս, որ իմ կամքով քենէ բաժնուելով կորուսի իմ որդիական իրաւունքս : Իսկ դու տակաւին զիս գրկելով ու համբուրելով քեզ որդի և ժառանգ կընդունիս : Թող ուրեմն որ ոտքերդ

համբուրեմ, ոտքերուդ պլլուիմ, գորովագո՛ւթ հայր : անյիշաչար և երկայնամիտ հայր, սիրելի և պաշտելի՛ հայր : Այսուհետեւ ինձ յատուկ և որոշ կամք չի պիտի լինի քու կամքիդ դէմ, այլ քու կամքը պիտի ըլլայ ինձի կամք, ես ամենայոժար սիրով պիտի ծառայեմ քեզ, իմ բոլոր սրտովս անձնուէր եմ քու հրամաններուն ու պատուէրներուն հնազանդելու և հպատակելու :

ՊՈՌՆԻԿ ԿԻՆՆ ԱՌՈՍՍ ՅԻՍՈՒՄԻ

Ո՛վ իմ ճշմարիտ խաղաղութիւն եւ երջանկութիւն Յիսուս, ես քանի որ լռեռ չէի առած քու հոգեպարար սիրոյ ճաշակը, իմ սիրտս բոլորովին տուած էի այն առարկաներուն, որոնք թէպէտ սիրոյ քաղցր ճաշակ կուտային ինծի, բայց այն քաղցրութիւնը՝ վերջ կը փոխարկուէր սրտիս և հոգւոյս մահացուցիչ թոյն մը, և զգուելի դառնութիւն մը: Ես սիրոյ խենթ մը եղած էի մանկութենէս ՚ի վեր: Մէկ առարկայն թողլով՝ մեկալին կը յարէի, խաղաղութիւն կը փնտռէի, բայց խաղաղութիւն չկար ինծի համար: Ես վերալից ու շարաւալից հիւանդ մ'էի, և իմ սիրոյ առարկաներով կը կարծէի գտնել իմ վէրքերուս առողջացնող դեղն ու սպեղանին, բայց իմ ընդունած սիրոյ դեղն իմ վէրքերուս ցաւը կը սաստկացնէր և կը բազմապատկէր: Ես ճրագի լոյս սիրող թիթեռնիկ մը դարձած էի իմ մանկութենէս ՚ի վեր, և շարունակ այս սիրոյ լոյսէն դէպի միւսը կը թռչտէի. խաբուսիկ սիրոյ պլպլացող լոյսերուն փարելով ես զիս հոգեւոր վնասով կ'այրէի: Ուր որ զգայարանքիս հեշտանք ու հաճոյք պատճառող ակնապարար զօսարաններ տեսնէի, հոն էր իմ՝ սրտի բերկրանքն ու զբաղումը, որ սկիզբէն ուրախութիւն էր ինձ, եւ

վերջ տխրութիւն կը դառնար, խղճի խայթ կ'ըլլար, եւ սիրտս ու հոգիս կը տանջէր չարաչար: Մեղաց պարագաներէն ծաղիկի մը փուռը կապած՝ շարունակ զայն կը հոտոււրայի, և այն ախորժելի հոտը հոգիս ու մարմինս միանգամայն կը նիհարցնէր և ուժազուրկ կ'ընէր: Այս մեղսագործութիւնն յաճախելով՝ իմ քաղաքիս ու նահանգիս բնակիչներուն ես հանրածանօթ անառակուհի մը ճանչցուած եմ, պատուազուրկ պողոնիկ մը հուշակուած եմ իմ հայրենեաց մէջ. և մեղաւոր ելած է իմ անունս ազգայիններուս մէջ, օրինականներուն ու փարիսեցիներուն բոլորովին ատելի ու զգուելի եղած եմ:

Բայց դուն երբ իմ աչքերուս երեւցար, սուրբ սիրոյ բոց մը ցոլաց սրտիս մէջ. սիրտս վառեց՝ առանց այրելու, զգայարանքներս հրճուեցուց՝ առանց տրտմեցնելու, հոգիս քաղրացուց՝ առանց դառնացնելու, խիղճս խաղաղացուց՝ առանց խռովեցնելու. սրտիս վէրքերն ու ցաւերն առողջացուց՝ առանց ծանրութիւն մը տալու: Եւ ահա քու այս սուրբ սիրով զմայլած՝ եկայ ոտքերուդ փարեցայ, և զքեզ ճանչայ արժանի ամէն սիրոյ և անձնուիրութեան, զքեզ սիրեցի բոլոր սրտովս ու բոլոր զօրութիւնովս. զքեզ հաւատացի ճշմարիտ Մեսիա. սրտագէտ Աստուած, Տէր և Արարիչ ամէն արարածոց, զքեզ դաւանեցի մեղաքաւիչ Տէր: Ասոնց համար իմ բոլոր մեղքերս առ ոոսքս խոստովանեցայ: Ահա բոլորովին հրաժարած եմ իմ գործած մեղքերէս, և այսուհետեւ ես քուկը եմ բոլոր սրտովս,

կամքովս և ամբողջ անձովս : Այսուհետեւ դուն ես իմ սիրելի ու պաշտելի Աստուածս, իմ աղա-տաբար Փրկիչս, իմ առողջարար բժիշկս, իմ կեանքն ու խաղաղութիւնը, իմ երջանկութիւնն ու երանութիւնը : Ես զքեզ սիրեցի և պիտի սիրեմ՝ յաւիտեան առանց երկմտելու, առանց կասելու և առանց ձանձրանալու :

— “Թողեալ լիցին՝ քեզ մեղք քո Հա-ւառք քո կեցուցին զքեզ, երթ 'ի խաղաղու-թիւն ” : —

ՊՕԴՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԻՆ ԴԱՐՁՆ ՈՒ ՀԱՍՏԱՏ
ԱՌԱՋԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆ ԱՌ ՔՐԻՍՏՈՍ

— “ Սաւուղ, Սաւուղ, զի՛ հալածես զիս ” : Սաւուղ, դուն մինչեւ հիմա զիս հալածող եղար անբիտուութեամբ, ես ալ քու ըրած թշնամանքիդ համբերեցի ամենայն երկայնմտութեամբ : Հիմա քեզ կը ծանուցանեմ՝ քաղցրութեամբ . յամա-ռութեանդ վերջ տուր . իմ արդար ցատումն ու պատուհասը մի՛ հրաւիրեր քու վրադ . բաւական է այլ եւս քու ինծի դէմ հակառակ վարուիլը, որ սուր խթանի դէմ աքացի զարնել է . որով դուն քեզ չարաչար կը վնասես : Դադրեցուր քու տուած թշնամանքն ու հալածանքն իմ հաւատա-ցեալներէն, իմ անձնուէր աշակերտներէն ու աշակերտուհիներէն : —

— “ Ո՞վ ես, Տէ՛ր ” . որ այդ Աստուածավայե-լուչ ահաւոր փառքով ինձ կ'երեւիս . ու զիս քեզ հալածող ու թշնամանող նկատելով կը յան-դիմանես : Քա՛ն լիցի, որ ես քեզ հակառակ ու թշնամի եղած լինիմ : Ես իմ մանկութենէս 'ի վեր իմ հայրենի օրէնքներն ուսումնասիրելով՝ ջերմ նախանձախնդիր եղած եմ՝ Մովսիսական ու մարգարէական օրէնքներն ու պատուէրները պա-հելուս մասին : Եւ ահա նոյն նախանձախնդրու-թեամբն է իմ ջանքն ու աշխատութիւնը, զորս 'ի գործ կը դնեմ անձնուիրաբար իմ ուսած ու

սիրած ճշմարիտ օրինաց ու կրօնից պաշտպանութեան համար: Իմ աղբիս ուսեալ բարձր դասակարգէ եղող քահանայապետներէն, փարիսեցիներէն ու իշխաններէն քննուած, հալածուած, անարգուած ու անխժապարտ խաչին վրայ մեռած Նազովրեցի Յիսուս անունով սուտ Մեսիան է իմ հալածած անձը, և ոչ թէ դու, որ Աստուածային փառքովդ ինձ կերեւիս: Այն Նազովրեցին է իմ հալածածը, որ իր աշակերտներէն գողցուած դիակ մընէ. և ահա շատերէն յարուցեալ Փրկիչ մը կը քարոզուի ու կը հռչակուի: Ես այդ քարոզութիւնն ու հրատարակութիւնը դադրեցնելու համար կ'աշխատիմ, որ այլ եւս չը հռչակուի ու չը տարածուի Նազովրեցիին անունն աշխարհիս մէջ: Եւ այս նպատակովն երեսաղեմէն եկած եմ Դամասկոս երթալու, և քահանայապետներէս առած հրամանը՝ գործադրելու:

— “Ես եմ Յիսուս Նազովրեցին զոր դու հալածես”: Ես այն Որէնն եմ, որ Սինա լեռը Մովսէսին երեւցայ, և զիս ճանչցուցի Աստուած Աբրահամու, Աստուած Իսահակայ և Աստուած Յակոբայ: Ես այն հոգեւոր վեմն եմ, որ Մովսէսի ժողովուրդին հետ կը շրջէի անապատի վայրերուն մէջ: Ես եմ այն Էմմանուէլ, որ Եսայի մարգարէի ըսածին պէս կոչեն մարմին առի, մարդոց հետ շրջեցայ. Յիսուս Նազովրեցի կոչուեցայ. մարդոց համար փրկութեան ճանբայ բացի դէպի երկինք. մարդոց ճշմարտութիւն. ազատութիւն և արդարութիւն քարոզեցի. մարդոց ամէն կրած վիշտն ու նեղութիւնը կրեցի.

մարդոց մեղաց պատիժն իմ վրաս առի, Գու կարծած օրինապահներէն հալածուեցայ. անարգուեցայ, զրպարտուեցայ, դատապարտուեցայ, անխժապարտ խաչին վրայ մեռայ երկու չարագործ աւաղակաց մէջ տեղ: Մարդկութիւնն անխժապարտութենէն ազատելու համար անէծք եղայ խաչին վրայ. Գերեզմանը դրուելէս վերջ յարութիւն առի, բայց զիս մեռցնողները կամաւ ու գիտութեամբ ուրացան իմ յարութիւնն՝ և զիս իմ աշակերտներէս գողցուած դիակ մը համբաւեցին Հրէից մէջ: Ահա ևս այն Յիսուսն եմ, որ իմ երկայնմտութեամբ դեռ կը համբերեմ այսչափ նախատուելու ու հալածուելու դէմ: Բայց դու՝ որ կուզես ճշմարտութեան կողմն ըլլալ, գնաս երթալիք տեղդ. հոն լաւ խորհէ՛ ու քաջ ըմբռնէ՛ քու ուսած ու սիրած մարգարէական գրուածքներն ինչ որ սպասեալ Մեսիային կը վերաբերին, և իմ գործերն այն պատգամներուն հետ լաւ մը բաղդատէ՛, եւ իմ վրայօք խօսէ ու քարոզէ՛ ինչ որ Սուրբ Հոգին քեզ կը ներշնչէ: “Յիւն կաց և մնալո՛ւ ի քաղաքդ, և պատմեսցի քեզ զինչ պարտ իցէ առնել:”

Պոլոսի մեմախառնիւմը:

— Յիսուս Նազովրեցի. ուրեմն ես որչափ որ զիս լուսաւոր կը համարէի իմ գիտութեանս մէջ, այնչափ կոյր եմ եղեր մտօքս, որ իմ պաշտպանած ու սիրած օրէնքին դէմ հակառակն եմ գործած: Յիսուս Նազովրեցի, ես ինչպէս որ բաց աչօք իր-

րեւ կոյր՝ զքեզ կը հալածէի, նոյնպէս դուն զիս
իրաւամբ կոյր մը դարձուցիր, որպէս զի լաւ
վերահասու լինիմ իմ անցուցած կուրորէն վար-
մունքներուս. եւ զէպի ճշմարտութիւն դառ-
նամ, ու մտօք կուրցած Հրէաներուն լուսաւոր
ու լուսաւորող առաջնորդ լինիմ: Յիսուս Նա-
զովրեցի. ես ալ այսուհետեւ քու հալածիչը չի
պիտի լինիմ, այլ պիտի ճանաչեմ ու շատերուն
ճանչցեմ այն Մեսիան զքեզ, որ իմ նախահարց
սիրած ու պաշտած Աստուածն եղած ես ու նա-
խագուշակուած ես իբրեւ գալիք Փրկիչ մը ընդ-
հանուր մարդկութեան համար: Յիսուս Նազով-
րեցի. ես այսուհետեւ զքեզ պիտի քարոզեմ
ու հռչակեմ մարդկութեան համար մեռեալ ու
յարուցեալ Փրկիչ մը, ամենայն անձնազոհու-
թեամբ: Յիսուս Նազովրեցի, ասկէ վերջ զքեզ
քարոզելուս տեղերը պիտի լինին Կայսերաց ու
Թագաւորաց տոեանները, դատաւորաց ու իշ-
խանաց հրապարակները, Հրէից և Հեթանոսաց
ժողովատեղիները: Յիսուս Նազովրեցի, ես այ-
սուհետեւ զքեզ պիտի սիրեմ ու պիտի պաշտեմ
ամենայն սրտէ և ամենայն զօրութենէ: Յիսուս
Նազովրեցի. ես այսուհետեւ քու անձնուէր
պաշտօնեան եմ. քու անձնազոհ ծառան եմ, քու
սիրոյդ համար պատրաստ եմ կրել ամէն վիշտերը,
նեղութիւնները, քաղցը, ծարււր, մերկու-
թիւնը, զրպարաութիւնը, զրկանքը, բանաւ ու
կապանքը, նախատիքն ու անարգանքը. ձեռն
ու չարչարանքը, հոգեւոր տապալակը, միայն թէ այս
վշտակրութիւններուս տառններ դուն իմ հետ-

լինիս, դուն զիս զօրացնես համբերելու և տո-
կալու. դուն ինծի տաս յաջողութիւն զքեզ հա-
մարձակ և անվեհեր քարոզելու իմ ամէն գոր-
ծառնութիւններուս մէջ:

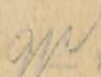
Խ Ր Ա Տ

Քրիստոս ինչ սէր ու գութ որ ցոյց տուաւ
այս երեք օրինակներուն վրայ, նոյն սէրն ու
գութն ունի նաեւ այն ամէն մեղաւորաց վրայ,
որ ասոնց ճշմարիտ զղջումն ու դարձը կ'ունենան
իրենց սիրտերն, և հաստատ է իրենց առաջադ-
րութիւնը բարին գործել, և չարէն խորշիլ: Եւ
այս յարատեւութեան համար ալ մարդս ունե-
նալու է սերտ հաւատք, հաստատուն յոյս և յա-
րատեւ սէր առ Աստուած, որպէս զի Տիրոջ չը-
նորհքն արդիւնաւոր լինի մարդուս վրայ: Քանզի
մարդն է, որ զինք ընդունակ կ'ընէ Աստուծոյ
չնորհացը, և մարդն է, որ զինք անպիտան կրնէ
առ այն:

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0343562

 39

11. *[Faint, mostly illegible text, possibly a list or index entry]*

11. 11. 11.

[Large block of very faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]